

ABD senatörlerinin Türkiye'ye 'önerisi'...

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak politikasını herhalde Türkiye'deki

belli bir lobi kadar destekleyen hiçbir kesim ve kişi kalmadı. Tam tersine ABD'nin içinden bakınca buradaki muhalefetin her geçen gün biraz daha büyüdüğü görülüyor. Üstelik de muhalefet sadece Irak'ta ölen askerlerle ilgili değil. Çok daha geniş ve çeşitli sorunları içeriyor. Hepsinden önemlisi de muhalefet artık sadece Demokratları kapsamıyor. Cumhuriyetçiler de bugünkü yönetime şiddetle muhalefet ediyor. Bir örnek vereyim...

Türkiye'de basına ne kadar yansıdı bilmiyorum. Fakat birkaç gün önce Bush televizyonlarda yayımlanan bir konuşma yaptı. Konuşmasının belkemiğini 'topyekûn zafer' kavramı oluşturuyordu. 'ABD topyekûn zaferi kazanana kadar Irak politikasını sürdüreceğiz' diyordu Başkan.

Konuşmanın hemen arkasından 13. Kanal iki senatörü konuk etti. Bizdeki 'Amerikan Yönetimi Dostları' belki merak eder(!) diye adlarını buraya yazayım: Cumhuriyetçi Parti'den Nebraska Senatörü Chuck Hagel ve Demokrat Parti'den Delaware Senatörü Joseph Biden.

Demokrat senatör başlangıçta tahmin edilebilecek şeyleri söyledikten sonra söz Cumhuriyetçi senatöre geldi. İktidar partisinin senatörü muhalefet temsilcisinin sözlerini aynen tekrarlıyor, fazladan şu çok önemli noktaya işaret ediyordu: Neden ABD bu işte yalnız? Neden ABD, Nato'nun ve Birleşmiş Milletler'in desteğini, o arada da öteki ulusların desteğini almak istemiyor. Eğer ABD, Irak'ta demokratik bir süreci başlatmak çabasıdaysa, bu, neden sadece ABD'nin sorunudur ve dünyanın geri kalan kısmı bu işe katılmıyor, ABD yalnızlığını sürdürmekte inat ediyor?

Bu temel saptamadan sonra Demokrat senatör çok daha önemli bir hususa dikkat çekti. Bugün, dedi, ABD'yle o bölgede birlikte hareket etmek isteyen ülkeler oraya Irak'la ilgili bir sorunu çözmek için gidenler değil. Bunlar, ABD'yle arasında sorun olmasını istemeyen ülkeler.

Bilmiyorum, Türkiye'nin ABD'ye asker göndermesinin nedenini bundan daha iyi açıklayan bir görüş var mı? Fakat, iş o kadarla sınırlı da değil. Bunun, yani ABD'nin dümen suyunda Irak'a müdahalede bulunacak, senatörün tabiriyle Irak bataklığına gidecek olan ülkeleri bekleyen çok daha ciddi tehlikeler var.

Türkiye açısından son derece önemli olan o tehlikeleri senatörler şöyle özetledi.

1. Bu savaşın 'yalan ve yanlış' nedenlere dayandığı ortaya çıktı. (Eski Başkan Yardımcısı Al Gore'un 28.8.2003 günlü New York Times gazetesinde yayımlanan tam sayfa açıklaması da bu hususu vurguluyor.) ABD'nin savaş öncesinde öne sürdüğü gerekçelerin hiçbirisi doğru değil. Dolayısıyla bu savaş haklı bir savaş değil.

2. Haklı olmayan bir savaş hızla geri teper. ABD'yi yakın dönemde bekleyen büyük tehlike budur. Bu tehlike savaşa ABD'yle birlikte katılacak ülkeleri de tehdit etmektedir.

3. Başkan, 'topyekûn zafer'den söz ediyor. Bunu anlamak imkânsız. O bölgede başta İran olmak üzere çok sayıda ülke var. Bunların her birisinin ayrı ayrı sorunları bulunuyor. Irak'ı 'çözmek' onları da çözmek anlamına gelmiyor. ABD bu süreci daha kaç yıl, kaç ülkeyle kaç savaş yaparak devam ettirecek? Savaşa katılacak ülkeler bu çok uzun sürecin ekonomik ve siyasal yüküne dayanabilir mi? Dolayısıyla bu ABD'nin hem onlara hem de savaşa giderek büyüyen harcamada bulunması demek değil mi? Bu gider nasıl karşılanacak?

Ayrıca iki partinin temsilcilerinin bu soruları sorduğu, ortak bir mektubu Başkan'a gönderdikleri fakat yanıt alamadıkları da programda açıklandı.

Kısacası, ABD senatörleri Türkiye'nin Irak'a asker göndermesine açık açık karşı çıkıyor.

Bizimkiler bunu niye istiyor acaba?